

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

AN ARDTEISTIMÉIREACHT 2010

SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE

GNÁTHLEIBHÉAL

SCRÚDUI THE TEISTIMÉIREACHTA, 2010

GAEILGE

ARDTEISTIMÉIREACHT, GNÁTHLEIBHÉAL

SCÉIM MHARCÁLA

GINEARÁLTA

Ní mór do na Scrúdaitheoirí Cúnta an mharcáil a dhéanamh i ndúch dearg. Ní mór dóibh na mórbotúin go háirithe a mharcáil (níl ceartú i gceist) trí líne dhearg a tharraingt fúthu.

Is cóir na marcanna a bhronntar ar fhoranna éagsúla na gceisteanna agus na bhfocheisteanna (de réir mar a áireofar ag an gComhdháil iad), a thaispeáint go soiléir san ionad cuí ar fhreagarleabhar an Iarrthóra.

PÁIPÉAR I (220 marc)

CEIST 1

- CEAPADÓIREACHT -

120 MARC

Freagair do rogha **dhá cheann** de **A, B, C, D** anseo.

I gcás A, B, C, agus D (Dhá cheann le freagairt)

Leathleathanach nó breis: Tasc = 3 marc

Ábhar = 9 marc = 60 marc × 2
= **120 marc**

Cumas Gaeilge = 48 marc

[Cumas Gaeilge = (i) fairsinge agus saibhreas Stór Gaeilge an iarrthóra (= 40%) móide

(ii) beachtas maidir le máistreacht cruinnúsáide ar na príomhghnéithe de cheart na Gaeilge (= 50%) agus litriú (= 10%).]

[Gearrfar pionós ar iarrthóirí mura mbeidh na hiarrachtaí ceapadóireachta ad rem.]

Nóta: Caithfidh an Scrúdaitheoir an marc a bhronntar as 3 (Tásc), an marc a bhronntar as 9 (Ábhar) agus an marc a bhronntar as 48 (Gaeilge) a thaispeáint go soiléir ag bun na n-iarrachtaí ceapadóireachta.

[**Nóta:** Maidir le ‘Gaeilge Lochtach’ a luaitear leis na ceisteanna ina dhiaidh seo :
Lochtanna a fhaightear ar fhreagra an iarrthóra i dtaca leis na gnéithe seo a leanas:
(i) fairsinge agus oiriúnacht Stór Gaeilge an iarrthóra,
móide
(ii) beachtas maidir le máistreacht cruinnúsáide ar na príomhghnéithe de cheart na Gaeilge.
(i) agus (ii) sa chóimheas 40% : 60%]

CEIST 2 (A + B)

- LÉAMHTHUISCINT -

100 marc

Freagair **A** agus **B** anseo.

A (50 marc)

- (a) Grúpa **amháin** daoine a chuireann spéis san aimsir
(b) An toradh a bheadh ar aimsir thirim a leanfadh ar feadh i bhfad = 10 marc
- (a) Rud **amháin** a thaispeánann go bhfuil an aimsir ag athrú
(b) An dochar a dhéanann drochaimsir sa samhradh in Éirinn = 10 marc
- (a) Rud maith **amháin** a dhéanann an bháisteach
(b) Is maith le daoine uisce. Tabhair sampla **amháin** = 10 marc
- Dhá** dhrochrud a bhain leis an aimsir in Éirinn in 2009 = 10 marc
- Dhá** athrú a chaithfimid a dhéanamh sna blianta atá ag teacht = 10 marc

[Gaeilge lochtach: 0 - 5 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

B (50 marc)

- An áit a raibh Raidió Rí-Rá á chraoladh roimh thús mhí an Mhárta seo caite = 10 marc
- An difríocht a bhí idir Raidió Rí-Rá agus stáisiún ar nós Today FM, Spin 103.8
nó RTÉ 2FM. = 10 marc
- An fáth a raibh seans ag daoine óga taitneamh a bhaint as an gclár “Nocht ag a hOcht” = 10 marc
- Na tíortha lasmuigh d’Éirinn ina raibh éisteoirí ag Raidió Rí-Rá. = 10 marc
- (a) An stáisiún raidió in Éirinn atá ag craoladh ar an gcóras digiteach anois
(b) An rud a tharlóidh má éiríonn go maith leis an gcóras digiteach in Éirinn = 10 marc

[Gaeilge lochtach: 0 - 5 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

[Gearrfar pionós i ngeall ar iomarcaíocht]

Nóta: Taispeánfar go soiléir na marcanna a ghnóthaíonn iarrthóirí as an mbuneolas a aimsiú, na marcanna a bhaintear i ngeall ar an nGaeilge a bheith lochtach agus na marcanna a bhaintear i ngeall ar iomarcaíocht san ionad cuí ar an bhfreagarleabhar.

Páipéar II (110 marc)

Tá rogha ag iarrthóirí cúrsa ainmnithe nó cúrsa roghnach a dhéanamh

ROINN A

- CÚRSA AINMNITHE -

55 MARC

Ceist 1 agus Ceist 2 a fhreagairt anseo.

CEIST 1

- PRÓS AINMNITHE -

(55 marc)

Freagair (a) agus (b) anseo.

(a)

- (i) Ón am a bhfuair an Cearrbhach an achainí nó go ndeachaigh sé go hlfreann.
(Cearrbhach Mac Cába) = 25 marc
- (ii) An sórt duine é Dia, dar leat.
Cur síos gairid air 3 + 3 = 6 marc }
Fáth ar/nár thaitin? = 10 marc
Dhá fháth = 2 mharc × 2 = 4 marc }
= 35 marc

NÓ

- (i) Cur síos ar an mbean óg: máthair mhaith agus céile maith.
(An Bhean Óg) = 25 marc
- (ii) An sórt duine é an fear sa scéal.
Cur síos gairid air. 3 + 3 = 6 marc }
Fáth ar/nár thaitin sé leat. = 4 marc } = 10 marc
= 35 marc

NÓ

- (i) Cuntas ar ar tharla nuair a thug an tréidlia agus Jim cuairt ar Ghleann Phádraig.
(Coileach Ghleann Phádraig) = 25 mharc
- (ii) An sórt duine é an Coilichín, dar leat.
Cur síos gairid air 3 + 3 = 6 marc
Fáth ar/nár thaitin ? = 10 marc
Dhá fháth = 2 marc × 2 = 4 marc
= 35 marc

(b)

Cuntas gairid ar a bhfuil i gceann amháin de na saothair a luadh faoin téama atá roghnaithe agat as na téamaí atá luaite. = 20 marc

NÓ

Cuntas gairid ar **dhá** rud i gceann amháin de na saothair a luadh, Rud amháin a thaitin leat **agus** rud amháin nár thaitin leat. (10 marc × 2) = 20 marc

[Gaeilge lochtach: 0 – 3 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

Nóta: Caithfidh an Scrúdaitheoir an marc don Ábhar agus an marc a bhaintear i ngeall ar Ghaeilge lochtach i gcuid (a) **agus** an marc don Ábhar agus don Ghaeilge i gcuid (b) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chúí ar an bhfreagarleabhar.

CEIST 2 - FILÍOCHT AINMNITHE - (55 marc)

Freagair (a) **agus** (b) anseo.

(a)

- (i) (a) Conas atá a fhios agat nach raibh Jack beag? (**Jack**).
(b) Cén post a bhí ag athair Jack?
(c) Conas atá a fhios agat nár thit Jack i ngrá leis an bhfile an oíche sin?
(d) Cén saghas urláir a bhí fúthu nuair a bhí siad ag rince? = 8 marc
- (ii) Luaigh **dhá** íomhá (pictiúr) atá sa dán. Déan cur síos **i d'fhocail féin** ar an dá íomhá sin sa dán. = 8 marc
- (iii) (a) Conas a léirítear sa dán go mbeidh a athair fial le Jack?
(b) Conas a léirítear sa dán go dtitfidh Jack i ngrá le bean eile?
(c) Conas a léirítear sa dán gurbh fhearr leis an bhfile Jack ná fear ar bith eile an samhradh sin? = 9 marc
- (iv) Ar thaitin an dán leat? = 2 marc
Dhá fháth. = 4 marc × 2 = 8 marc = 10 marc
= 35 marc

NÓ

- (i) (a) Cad a gheobhaidh an file nuair a bheidh sé i measc a dhaoine? (**Faoiseamh a Gheobhadsa**)
(b) Cá bhfuil cónaí ar a dhaoine?
(c) Cad a dhéanfaidh sé gach maidin is tráthnóna?
(d) Cá fhad a bheidh sé ar an oileán? = 8 marc
- (ii) Luaigh **dhá** mhothúchán atá sa dán. Déan cur síos, **i d'fhocail féin**, ar an dá mhothúchán sin sa dán. = 8 marc

- (iii) Luaigh trí rud a bhfaighidh sé faoiseamh uathu nuair a bheidh sé lena dhaoine. = 9 marc
- (iv) Ar thaitin an dán leat? = 2 marc
- Dhá fháth = 4 marc × 2 = 8 marc = 10 marc
- = 35 marc**

[Gaeilge lochtach: 0 – 5 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

(b)

Cuntas gairid ar a bhfuil sa dán, **Gealt?**

faoin mothúchán atá roghnaithe agat as na mothúcháin atá luaite.

$$2 + 9 + 9 = 20 \text{ marc}$$

= 20 marc

NÓ

Cuntas gairid ar phríomhsmaointe an dáin, **Gealt?**

$$7 + 7 = 14 \text{ marc}$$

Íomhá a thaitin leat (nó nár thaitin leat) = 6 marc

= 20 marc

[Gaeilge lochtach: 0 - 3 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

Nóta: Caithfidh an Scrúdaitheoir an marc don Ábhar agus an marc a bhaintear i ngeall ar Ghaeilge lochtach i gcuid (a) agus an marc don Ábhar agus don Ghaeilge i gcuid (b) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chúil ar an bhfreagarleabhar.

ROINN B

- CÚRSA ROGHNACH -

55 MARC

Ceist 1 agus Ceist 2 a fhreagairt anseo.

CEIST 1

- PRÓS ROGHNACH -

(55 marc)

Freagair (a) agus (b) anseo.

(a)

(i) Cuntas ar dhuine de na carachtair sa sliocht

(Scéal Béaloidis)

= 23 marc

Teideal an scéil

= 2 marc

= 25 mharc

(ii) An Ghné den scéal is mó a thaitin leat.

Cur síos gairid 3 + 3

= 6 marc

Fáth ar/nár thaitin sí leat 2 + 2

= 4 marc

= 10 marc

= 35 marc

NÓ

- (i) Cuntas ar an mothúchán is láidre sa **ghearrscéal** = 23 marc
Teideal an ghearrscéil/ ainm an údair. = 2 marc
= **25 marc**
- (ii) Pearsa a thaitin(nó nár thaitin)leat. = 10 marc
Dhá fháth ar/nár thaitin sé leat. = 35 marc
 $5 + 5$

(b)

- (i) Cuntas gairid ar a bhfuil i gceann amháin de na saothair eile **nár** úsáid tú i gcuid (a) faoin **téama** atá roghnaithe agat as na téamaí atá luaite.
 $9 + 9$ = 18 marc
Teideal an tsaothair /ainm an údair = 2 marc
= **20 marc**

NÓ

- (ii) Cuntas gairid ar **dhá** rud i gceann amháin de na saothair eile **nár** úsáid tú i gcuid (a). Rud amháin a thaitin leat **agus** rud amháin nár thaitin.
 $= 9 \text{ marc} \times 2$ = 18 marc
Teideal an tsaothair /ainm an údair = 2 marc
= **20 marc**

[Gaeilge lochtach: 0 – 3 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

Nóta: Caithfidh an Scrúdaitheoir an marc don Ábhar agus an marc a bhaintear i ngeall ar Ghaeilge lochtach i gcuid (a) **agus** an marc don Ábhar agus don Ghaeilge i gcuid (b) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chúí ar an bhfreagarleabhar.

CEIST 2 - FILÍOCHT ROGHNACH - (55 marc)
--

Freagair (a) **agus** (b) anseo.

(a)

- (i) Téama **i d'fhocail féin**. (Dán **nua** a chum **bean**) = 8 marc
- (ii) Cur síos **i d'fhocail féin** ar dhá íomhá = 8 marc
 $= 4 \text{ marc} \times 2$
- (iii) Teideal an dáin oiriúnach? = 4 marc
Fáth amháin le do fhreagra = 4 marc = 8 marc
- (iv) Ar thaitin an dán leat? = 1 marc }
Dhá fháth. = 4 marc $\times 2$ = 8 marc } = 9 marc
- Teideal an dáin/file a chum. = 2 mharc
- = **35 mharc**

NÓ

- (i) Mothúchán is mó. (Dán **nua** le **fear/bean**) = 2 marc
Dhá fháth. 3 marc × 2 = 6 marc = 8 marc
- (iv) Teideal an dáin oiriúnach? = 4 marc
Fáth amháin le do fhreagra = 4 marc = 8 marc
- (iii) Rud amháin sa dán a bhí suimiúil = 8 marc
- (iv) Ar thaitin an dán leat? = 1 marc
Dhá fháth. = 4 marc × 2 = 8 marc = 9 marc
- Teideal an dáin/ainm an fhile. = 2 marc
- = 35 marc**

[Gaeilge lochtach: 0 – 5 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

(b)

- (i) Cuntas gairid ar a bhfuil i ndán a chum **bean** agus **nár** úsáid tú i gcuid (a) faoi mhothúchán amháin atá roghnaithe agat as na mothúcháin atá luaite.
(9 + 9) = 18 marc
Teideal an dáin/ainm an fhile = 2 marc = **20 marc**

NÓ

- (ii) Cuntas gairid ar phríomhsmaoineamh an dáin a chum **bean** agus **nár** úsáid tú i gcuid (a). = 12 marc
- Cuntas gairid ar íomhá a thaitin/nár thaitin leat = 6 marc
Teideal an dáin/ainm an fhile = 2 marc = **20 marc**

[Gaeilge lochtach: 0 - 3 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh.]

Nóta: Caithfidh an Scrúdaitheoir an marc don Ábhar agus an marc a bhaintear i ngeall ar Ghaeilge lochtach i gcuid (a) agus an marc don Ábhar agus don Ghaeilge i gcuid (b) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chúil ar an bhfreagarleabhar.

- CLUASTUISCINT - (120 marc)

Cuid A :

Fógra a hAon $4 + 2 + 4 + 4$

Fógra a Dó $2 + 4 + 4 + 4$

Fógra a Trí $3 + 3 + 4 + 4$

Cuid B :

Comhrá a hAon $6 + 2 + 2 + 6$

Comhrá a Dó $4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$

Comhrá a Trí $4 + 2 + 4 + 2$

Cuid C :

Píosa a hAon $4 + 4 + 2 + 4$

Píosa a Dó $4 + 2$

Píosa a Trí $4 + 2$

[Gaeilge lochtach : 0 – 12 a bhaint den iomlán a gnóthaíodh]

Socruithe Réasúnta

Tugadh an treoir seo a leanas do na scrúdaitheoirí ar fad:

Níor mhiste do gach Príomhscrúdaitheoir Comhairleach gach a leanann seo a chur in iúl do na Scrúdaitheoirí Comhairleacha. Níor mhiste do na Scrúdaitheoirí Comhairleacha é seo a leanas a chur in iúl dá Scrúdaitheoirí:

Sa chás go dtagann Scrúdaitheoir trasna ar script a bhaineann le hiarrthóir a ndearnadh socruithe réasúnta dó/di sna scrúduithe:

- níor mhór don Scrúdaitheoir a chur in iúl dá Scrúdaitheoir Comhairleach go bhfuil a leithéid de script le marcáil aige/aici
- caithfidh an Scrúdaitheoir Comhairleach a mhíniú don Scrúdaitheoir go bhfuil gach gné den scéim mharcála faoi mar atá leagtha amach le cur i bhfeidhm ó thaobh mharcáil na scrípte de ach amháin nach mbeidh an litriú ná gnéithe áirithe den ghramadach san áireamh
- míneoidh an Scrúdaitheoir Comhairleach don Scrúdaitheoir go mbeifear ag déanamh fiosruithe ina thaobh seo lena chinntiú go bhfuil an scéim mharcála á cur i bhfeidhm ag an Scrúdaitheoir ina leithéid de chás faoi mar ba cheart.

